

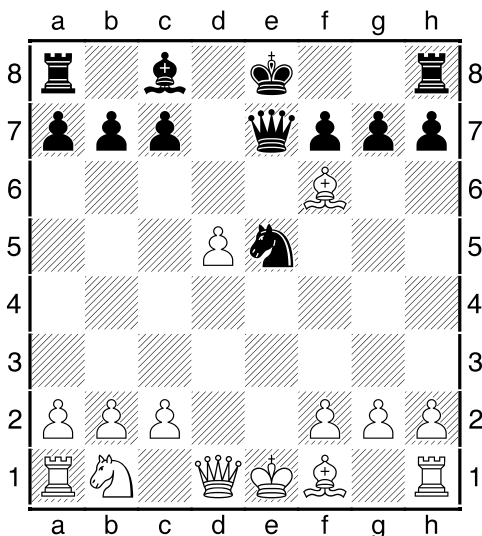
Dvojité šach

Za odkryté napadnutie považujeme aj **dvojité šach** alebo skrátene **dvojšach**. Zúčastňujú sa ho, podobne ako pri iných druhoch odkrytých napadnutí, tri figúry: **Dve útočiacie figúry**, pričom **odkrývajúca (odt'ahujúca) figúra** odkryje dráhu druhej **šachujúcej** dlhokrokej (dáma, veža alebo strelec) **figúre** a zároveň **odrývajúca figúra sama dáva šach**. **Tretia figúra – súperov kráľ** je tak súčasne napadnutá dvoma figúrami útočníka. **Jediná obrana po dvojitému šachu je ťah kráľom**. Už to je dobrý dôvod využiť možnosť dať súperovi dvojšach alebo neumožniť súperovi dať dvojité šach nášmu kráľovi, veď kráľ prichádza minimálne o právo rošády. To je však len ten najmenší trest, dvojšach často vedie k zisku veľkej materiálnej prevahy alebo dokonca k matu.

Miller – Cherney

New York, 1933, [Ladislav Alster]

1.e4 e5 2.Jf3 Jc6 3.d4 exd4 4.Jxd4 Škótska hra dostala pomenovanie podľa korešpondenčného šachového zápasu medzi Edinburghom a Londýnom v roku 1824, kde však víťazní Škóti hrali čiernymi figúrami. V nedávnej minulosti sa považovalo toto otvorenie za nedostatočné na zisk čo i len minimálnej prevahy bielymi a hralo sa len zriedkavo. V 90.rokoch 20.storočia sa opäť dostalo do módy, hlavne vďaka úsiliu 13.majstra sveta Garri Kasparova. Často sa hráva na najvyššej úrovni aj dnes. **4...Jf6 5.Sg5?!** Sporný ťah. Moderná teória otvorenia uprednostňuje 5.Jc3 alebo 5.Jxc6. **5...Se7** najčastejšia obrana proti väzbe, do úvahy však prichádzalo aj 5...h6. **6.Jf5 d5!?** Čierny sa snaží **využiť svoj náskok vo vývine figúr a otvoriť hru** aj za cenu materiálnych obetí. Bezpečnejšie bolo 6...0-0 alebo aj 6...h6, pretože už nevychádza 7.Jxg7+? Kf8+ a biely stratí jednu z napadnutých figúr. **7.exd5?!** Tu však 7.Jxg7+ malo dostať prednosť 7...Kf8 8.Sh6 a biely hrozí nepríjemným odkrytým šachom 9.Je6+ so ziskom dámy. 8...Kg8! Jediná obrana, po ktorej má čierny vďaka lepšiemu vývinu figúr určitú náhradu za obetovaného pešiaka. **7...Je5 8.Jxe7 8.Jxg7+!?** bolo stále zaujímavou možnosťou bieleho. **8...Dxe7 9.Sxf6??**

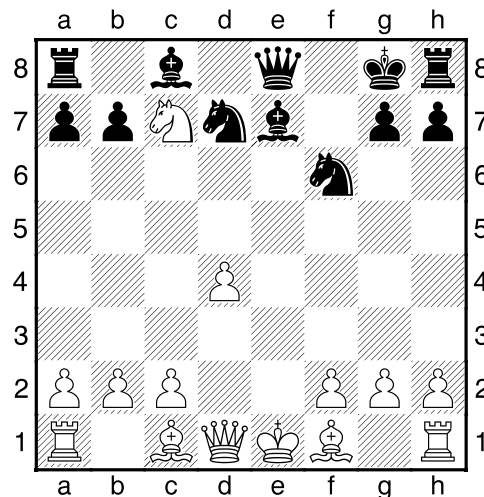

Všetko však kazí až tento ťah. Po správnom 9.Se2 má biely pešiaka navyše a môže smelo hľadiť do budúcnosti. **9...Jf3#**. **Na každý šach treba dávať pozor, o dvojšachu to platí dvojnásobne! 0-1**

Lehmann – Teschner

Bad Pyrmont, 1950, [Ladislav Alster]

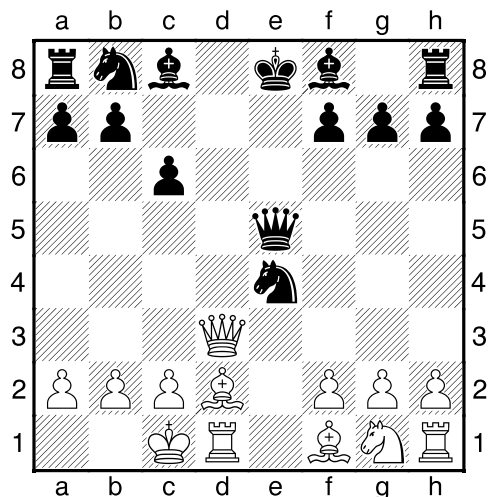
1.e4 e6 Francúzska obrana, pomenovaná podľa korešpondenčného zápasu Londýn – Paríž 1834. Tentoraz bola šachová história spravodlivejšia a otvorenie nesie názov krajiny, ktorej hráči ho hrali. **2.d4 d5 3.Jc3 dxe4 4.Jxe4 Jd7 5.Jf3 Jgf6 6.Jeg5?!** Veľmi riskantný ťah, **v otvorení neťaháme zbytočne dvakrát tou istou figúrou**. Po jednoduchom 6.Jxf6+ Jxf6 7.Sd3 má biely určitú prevahu v centre aj vo vývine figúr. **6...Se7 7.Jxf7?!** Biely vymyslel kombináciu, ktorá ma však dieru. **Prednosť pred predčasným nepripraveným útokom mal dostať vývin figúr! 7...Kxf7 8.Jg5+ Kg8!** Čierny hrá najlepší ťah. Chybné by bolo 8...Kf8?? kvôli vidličke 9.Jxe6+ so ziskom čiernej dámy, po 8...Ke8 9.Jxe6 je dáma čierneho uväznená vlastnými figúrami. Dobré nie je ani 8...Kg6, pretože kráľ na otvorenom priestranstve sa stane ľahkým terčom pre biele figúry 9.Sd3+ Kh6 10.Jf7# Dvojité šach a mat. **9.Jxe6 De8 10.Jxc7??**

Biely bol asi spokojný, za obetovaného jazdca získal už troch pešiakov a ešte získa aj vežu. Ale úplne zabudol na nebezpečenstvo smrteľného dvojšachu. Správne bolo 10.Sc4 Sb4+ 11.c3 Jf8 s lepšou hrou čierneho. **10...Sb4#** Šachujú obe čierne figúry, nie je možné nič vziať ani predstaviť. **0-1**

Réti,R – Tartakower,S

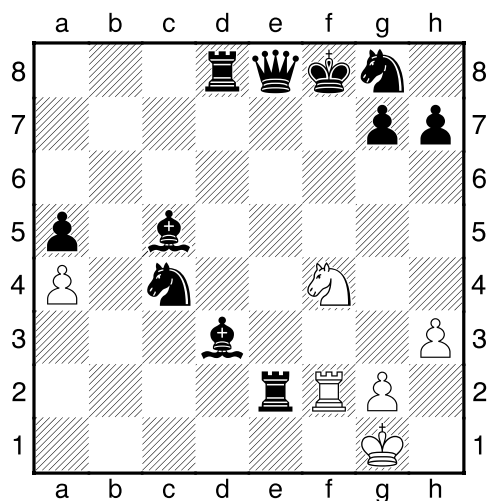
Viedeň, 1910

9.Dd8+!! Klasická kombinácia, ktorá po tejto partii dostala meno po rodákovi z Pezinka, **Richardovi Rétim**. **9...Kxd8 10.Sg5+ Kc7** alebo **10...Ke8 11.Vd8# 11.Sd8# 1-0**

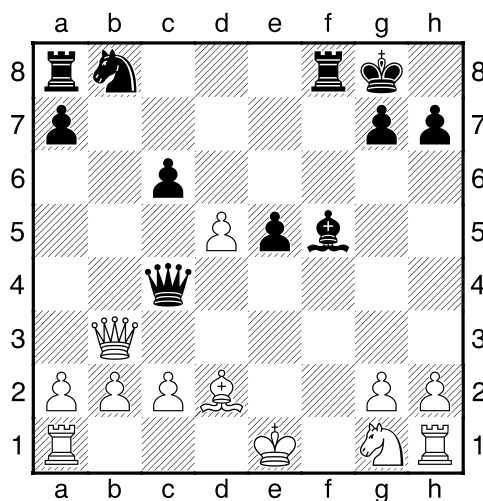
Domáce úlohy

Úloha č.1

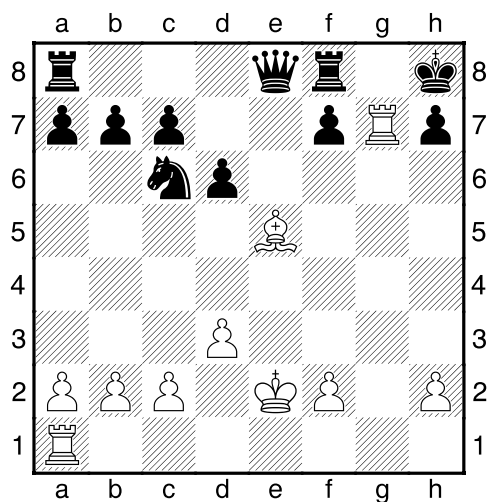
Biely na ťahu, využite jeho poslednú šancu!

Úloha č.3

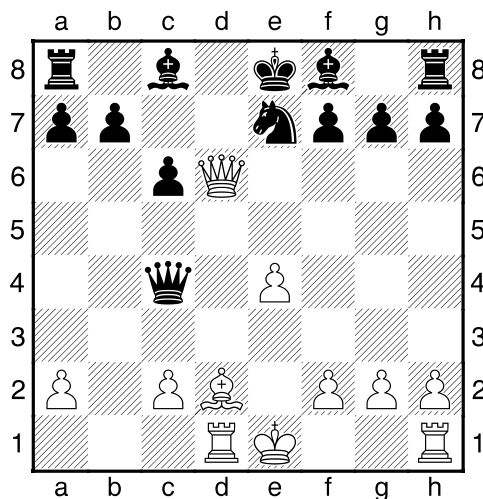
Čierny na ťahu. Pokúste sa využiť jeho prevahu vo vývine figúr na rýchlu výhru partie!

Úloha č.2

Biely na ťahu. Jeho situácia je vážna, materiálu je málo, figúry zviazané. Podarí sa mu zvrátiť priebeh partie?

Úloha č.4

Biely na ťahu. Čierne figúry okolo čierneho kráľa mu viac prekážajú, ako ho chránia. Dokážete to využiť?